

LA REVUO ORIENTA

Monata Gazeto Internacia
Organo de Japana Esperanto-Instituto

エスペラント語雜誌

(ひ が し あ じ あ)

大正十年四月廿五日

第二年 第四號

毎月二十五日發行

ENHAVO

Deklaracio de la Akademio...	37
Ironio Belega...	37
Scienco, Komercio, Industrio, [科學商工欄]	40
Telegramo, de Ĵun'ici Ota	
Foiroj uzantaj Esperanton	
Literaturo [文藝欄]	42
Vizito al Gokanoŝo, de J. Oba	
Tra Esperantujo [エスペラント界]	43
Enlanda Kroniko—Sale & Frazo kaj Esperanto — 海外短信 —	
エスペラント中央本部	
Por Lernantoj [研究欄]	45
偉人の面影 (註譯)	
質 疑 應 答	
エスペラント助辭一覽	

日本に於る機關

◎日本エスペラント學會（東京市牛込區新小川町三の十四、振替口座東京一一三二五）、は日本に於ける研究普及の機關で、苟もエスペラントを研究し又は其趣旨に賛成なさる方は是非入會して其の事業を援助されることを希望いたします。會費普通會員年二圓、贊助會員同五圓、維持會員十圓以上。月刊研究機關雜誌 La Revuo Orienta を配布す。入會は住所姓名（振假名附）職業を記して申込むこと。

◎日本エスペラント社（東京市神田區表猿樂町二、はノ三一、（振替口座東京五一六一三）は日本に於けるエスペラント圖書發行所。

◎極東エスペラント書院（東京市青山郵便局私書函第一號、振替口座東京五五一五二）は海外發行の圖書輸入を致します。

◎横濱、横須賀、静岡、京都、大阪、金澤、岡山、鹿兒島、那覇、札幌、小樽、臺北、京城にもエスペラントの會があり、會合や講習會が催されてゐます。

◎大阪市南區上本町七の五二六五から Verda Utopio と云ふ純文學雜誌、同市南區惠美須町三の二六星光社から La Espero と云ふ初等雜誌が發行されてゐます。

◎東京に於けるエスペラント講習會は上記日本エスペラント社に常設されて居り、初等科、中等科、高

等科、會話専科、研究科に分れて居り、一月、四月、七月（夏季特別）、九月に新學期が開始されます。詳細は返信料封入同社へ御紹介下さい。

◎エスペラントの研究用書は

○エスペラントの鍵

文法、文例、字引附の小冊子
定價十錢、郵税二錢

○エスペラント和譯辭典

定價二圓、郵税六錢

○日本語エスペラント辭典

目下校訂中です

○エスペラント全程（自修書）

定價一圓、郵税四錢

○エスペラント研究叢書

【第一編】エスペラント教科書

組織的講習用書
定價三十錢、郵税二錢

【第二編】模範練習讀本（註附）

定價五十錢、郵税二錢

【第三編】イソップ物語（詳註）

定價四十五錢、郵税二錢

【第四編】笑話集（詳註）

本年六七月頃出版の豫定

○日本エスペラント叢書

[No 1] Perloj el la Oriento

平家物語古事記孟子等和漢
古典十餘篇、翻譯の長指南
定價四十五錢、郵税二錢

○エスペラント讀本及文範

定價二圓五十錢、郵税六錢

此等の圖書は學會でも、社でも、書院でも又は Verda Utopio 社でも求められます。

Redakcio: K. Ossaka, Japana Esperanto-Instituto, Tokio, Uŝigome, Ŝin-Ogaŭamaĉi III-14
Jarabono Internacia: 2.50 En (Y.) ; Provnumero: 2 respondkuponoj. :: :: :: :: :: :: :: :: ::

DEKLARACIO DE LA AKADEMIO

— 2 —

La unua kondiĉo de normala progresado, la ĉefa kondiĉo de ne ŝajna sed plena libera vivo, estas tiu profunda respekto, kiu malebligas, ke oni serĉu sen absoluta neceseco novan vorton aŭ esprimmanieron. Neniu, eĉ la plej konservema, malpermesus al ĉiu Esperantisto uzi novan vorton, se ĝin li nepre bezonas. Sed de ĉiuj ni rajts postuli, ke novaĵon oni neniam enkonduku senutile kaj senbezone. Cetere, rimarkinde estas, ke ju malpli da fremdaj lingvoj iu konas, des pli facile li alportas novajn esprimojn kaj ilin senĝene defendas kun insisto, forgesante, ke la rajto krei vorton estas tute escepta kaj ke tiu ĉi sola ĝin havas, kiu funde scipovas kaj posedas la lingvon. Ni do devas esti *tre singardaj* kun ĉia perfektigado kaj riĉigado de la lingvo, kaj ni devas provi novajn nur en okazoj de efektiva neceseco.

En la antaŭparolo de la Fundamento, Zamenhof mem klarigas tute precize la manieron, kiel la lingvo povas riĉigadi kaj perfektigadi per vojo *natura* kaj libera, sed ankaŭ internacia, singarda, senkonfuza kaj sendanĝera: Ĉiu Esperantisto povas riĉigadi la lingvon per novaj vortoj, ĉu senkonscie, ĉu konscie, sed neniam senkritike kaj senpripense. Li rajtas provi novan

vorton nur „per konsiligado kun tiuj personoj, kiuj estas rigardataj, kiel la plej aŭtoritataj en nia lingvo, kaj zorgante pri tio, ke ĉiuj uzu tiujn vortojn en la sama formo“. Plie, la novajn vortojn „oni devas uzadi nur en la literaturo“... Estas ĉies devo, antaŭ ol uzi novan vorton, zorge konstati, ke ĝi ne estas *superflua*.

Ĉiuj Esperantistoj konstante rememoru tiujn saĝajn majstrajn konsilojn.

(Daŭrigota).

IRONIO BELEGA

Stenografia protokoro de la lasta kunsido
ĉe la Ligo de Nacioj

—*Esperanta Interpretisto!*—

—*Prezidanto nekomprenebla!*—

S-ro Prezidanto:—Laŭ la tagordo¹ ni nun ekzamenu la konkludojn de la raporto de komisiono N-ro II² pri la propono koncernanta³ Esperanton kaj pri la propono por organizado⁴ de la intelekta laborado.

S-ro Lafontaine (Raportanto):—La du proponoj, pri kiu mi devas ankoraŭ raporti, ne estas fakte⁵ proponoj, sed simplaj petoj al la konsilantaro,⁶ ke ĝi preparigu raportojn por la venonta⁷ kunsido pri du problemoj ekzamenitaj de la Komisiono.

Ni ĉiuj konas malfacilaĵojn pro multeco de la lingvoj kaj la klopodojn jam de longe⁸ entreprenitajn

por atingi uzadon de komuna helpa lingvo. Tiu komuna lingvo havas jam hodiaŭ tutan historion kaj estas uzata en diversaj landoj. La subskribintoj⁹ de la propono jam indikas la landojn, kie la uzado de Esperanto atingis gravajn rezultatojn. Tiu rezolucio kunigas reprezentantojn de la diversaj kontinentoj.

La ideo de ĝiaj aŭtoroj¹⁰ ne celas peti tiun ĉi kunsidon, ke ĝi fariĝu akademio¹¹ decidonta ĉu oni devas uzi tiun helpan lingvon. Ili nur petas, ke la demando estu senpartie¹² ekzamenata, kaj ke raporto estu submetata¹³ al la vononta kunsido. Ĉu la granda problemo, antaŭ kiu troviĝas hodiaŭ la homaro,¹⁴ ne estas faciligi la diskutojn en tiaj kunvenoj kiel la nuna?¹⁵

Ni uzas du lingvojn kaj unu el ili estas komprenata de la granda plimulto el ni. Sed ne ĉiam estos tiel.

S-ro Prezidanto:—Tamen, S-ro Lafontaine, vi ne volas postuli,¹⁶ ke ni ĉiuj parolu Esperanton? (Ridoj)¹⁷

S-ro Lafontaine;—Ne tio estas la afero,¹⁸ sed trovi rimedon por traduki en lingvon de ĉiuj kompreneblan¹⁹ la paroladojn pli malfrue²⁰ farotajn ĉe la kunsidoj hispane, kiel²¹ jam estis petite, ruse aŭ eble²² ĥine. Tio estas la celo.

Ni ne petas decidon de vi, sed simple ekzamenon de la afero. La deziresprimo estas redaktita tiamaniere,²³ ke ĝi povas ricevi vian plenan kaj unuaniman konsenton. Ĝi postulas de vi neniun principan deklaron aŭ aliĝon al definitiva rezolucio.

S-ro Prezidanto:—Traduko en Esperanto!²⁴ (Ridoj)

La interpretisto ektradukas Esperante. (Aplaŭdoj)

S-ro Prezidanto:—Sufiĉe!²⁵ haltu, nun angle, mi petas!

S-ro Hanotaux (Franca):—Same kiel²⁷ proponis Lord Robert Cecil pri la tiel interesa demando por unuigo de internacia leĝaro, la Franca delegitaro petas la kunsidon ankaŭ voĉdoni la sendiskutan prokraston²⁸ pri la internacia lingvo.

La lingva demando, kies solvo montriĝas tre malfacila, ne estas nun matura.²⁹

Kion oni proponas fakte? Lernigi novan lingvon. Oni ne povas diri, ke la uzado de Esperanto estas tiel disvastigita³⁰ en la tuta mondo, ke oni faciligus la nunajn kondiĉojn de diskutoj aŭ komunikoj internaciaj se³¹ oni decidus enketon aŭ alprenus deziresprimon pri tiu tre speciala lingvo, kiun konas nur kelknombro da specialistoj kaj certe neniun popolo en la mondo.

Antaŭ kelkaj tagoj ni malakceptis kun bedaŭro³² la hispanan lingvon, kiun parolas granda kvanto da homoj. Ĉu hodiaŭ ni lernigos specialan lingvon, kies estontan universalecon aldisputas ankaŭ aliaj artefaritaj lingvoj de neniun konataj?

Tiaj studoj forprenus nin de nia celo,³³ kaj mi sekve petas, ke ni ne ekkuru malprudente sur tiu vojo. Ĉiuokaze,³⁴ permesu al membro de la Franca Akademio³⁵ postuli antaŭ vi la honoron al lingvo,³⁶ kiu havas sian belecon, kiu estis uzata de tre grankaj verkistoj, kiu estas konata en la tuta mondo, kiu estis admirinda vastigilo de ideoj kaj kiu

rajtas defendi sian postenon antaŭ la novaj kreaĵoj³⁷ kies eble nur malproksima estonteco vidos la progresojn. (Aplaŭdoj)

S-ro Prezidanto:—Traduko angle!

Interpretisto tradukas.

S-ro Prezidanto:—S-ro Hanotaux petas, ke ni voĉdonu pri sendiskuta prokrasto. S-roj, kiuj konsentas kun tio, bonvolu stariĝi!

S-ro Hanotaux sola leviĝas.³⁸

S-ro Prezidanto:—S-roj vi kred-eble³⁹ ne komprenis min (ridoj), vi aŭdis la proponon de S-ro Hanotaux, nome, ke ni prokrastu la tutan demandon. Bonvolu stariĝi, se vi konsentas!

Kelkaj delegitoj leviĝas kun S-ro Hanotaux (eble naŭ).

S-ro Prezidanto:—Nun bonvolu⁴⁰ sidiĝi, kaj tiuj, kiuj kontraŭopiniis bonvolu stariĝi!

Kelkaj delegitoj leviĝas, interalie⁴¹ Lord Robert Cecil kaj la itala ĉefdelegito (eble ses).

S-ro Prezidanto:—Mi deklaras la prokraston decidita. Ni nun diskutu la lastan aferon de la tagordo...

[痛快な皮肉] 1 日程により 2 第二分科會 3 (エス語)に関する(提案) 4 (智的仕事の)組織 5 實は(提案ではなく單に請願) 6 商議會への 7 次回の(會議に報告を作製) 7 既に長い間(計画せられた努力を知れり) 9 (提案)署名者等 10 (此提案)起草者(の意は) 11 (此語採用如何を決すべき)學院(たらむことを) 12 公平に(審査) 13 提出されむことを乞ふ 14 人類が今日 其前に立てる 偉大なる問題は 15 今日の如き會議に 於ける討論を樂にする爲に非ずや 16 (吾々が皆エス語を話せよ)要求なさるゝつもりではありませんまいな 17 笑聲起る 18 そうではありま

せぬ 19 皆に了解せられ得る語に(演説を通譯しよう云ふことのです) 20 將來(爲される演説を) 21 (既に請願があつた)様に(スペイン語で爲される演説を) 22 (ロシア語)又はことによつたら(支那語などでされる演説を) 23 (希望文案は皆様の御賛成を得る)様な風に(草されてある) 24 エスペラントに通譯! (記者註: エスペラント反對黨たる議長がからかつたる也。然るに通譯がほんさに エスペラントで始めたので次の議長の狼狽振を見よ) 25 拍手起る 26 もう澤山だ(止めて、今度は英語に願ふ) 27 (セシル卿が 否決を提議した)のと同様に(記者註: 佛國代表アノト氏が先に南亞代表セシル卿に 國際法統一案に 對して否決を提議され江戸の 敵を長崎で討つ氣でエスペラントに反對せる 卑劣なる 心事を見るべし) 28 即決延期(否決)を議決せられむことを乞ふ 29 機なほ熱せず 30 非常に普及され居ることは云へぬ 31 (報告を決議、希望案を容れたり)さしても(今の状態を樂にする程に普及され居らず) 32 遺憾乍ら(拒絕せり) 33 吾人をして吾人の目的より離れしむ 34 免に角にも 35 佛國學士會員(たる余)に許せ 36 諸君の前に此の語(記者註: 自國の佛語を指せるなり。以下の kiu 五つは皆 lingvo にかゝる)に對して名譽を要求するを許せ 37 新米人造語(記者註: エスペラントを 指す)に對して自己の位置を擁護する權利を有する(佛)語 38 アノト氏獨り起立(記者註: 議長のフランス語各委員に 了解せられず 皆がボカンとして居た様何ぞ 痛快な皮肉ぞ) 39 多分(私の申した事がわかりなかつた) 40 どうぞ(おすわり)下きい 41 其中に(セシル卿伊太利主席代表)あり

講習會新學期

東京市 神田區 表猿樂町二、日本エスペラント社にて。四月十日より二ヶ月間、初等科、中等科、高等科。毎週二回、午前六時半より。講師は千布、小坂、松崎、何、Serišev 諸氏其他。詳細は同社へ。

Scienco, Komerco, Industrio

TELEGRAMO

— 2 —

Ni supozu, ke venis el Usono la jenaj du vortoj per senfadena telegramo :

GYAIJZENON AXIIMVYEPS

Unue mi traduku en la Kendalla 12/13 ciferoj-kodo kaj jenajn ciferojn trovi, due eltrovu la decan montrilon, kiun montras la unuaj du ciferoj, trie traduku laŭ la ekzemplo kiun oni metis ĉe la sufikso kaj laste kontrolu⁵ por ke mi ne erarkomprenu.

213529914534 160825949879

- I. 21 Laŭ via letero datumita⁶ je
35 la 4a de lasta monato
299 Komercaĵoj, kiujn mi mendis sub
la notoj de.....venis sen la de-
venatesto, sendu ĝin rapidege
1453 la, 3a, 4a, 6a, 8a, 9a, 11a notoj
4 Kontrolu unuope.

La unuaj 11 ciferoj faras tute 44 kaj oni scias elkodiginte ke tiu ĉi vorto venis senerare tra la vojo, ĉar la lasta cifero de la 44 estas egala al la kontrolcifero, 4.

Pri la kvar ciferoj 1453, mi klarigas :

ALDONA TABELO

NOTOJ	CIFEROJ
1	0001
2	0802
3	0004
4	0008

5	0016
6	0032
7	0064
8	0128
9	0256
10	0512
11	1024
12	2048
13	4096

Oni unue deprenu la plej grandan eblan nombron el ciferoj montrataj en tiu ĉi tabelo kaj reagu sammaniere kun la restaĵo ĝis kiam tie sin trovos nenia restaĵo, jen :

1453			
— 2024	tiu ĉi estas unu noto	11
429			
— 256	— „ —	9
173			
— 118	— „ —	8
45			
— 31	— „ —	6
13			
— 8	— „ —	4
5			
— 4	— „ —	3
1			
— 1	— „ —	1
0			

Mi venis al la sekvo, ke tiuj ĉi 1,3,4,6,8,9, kaj 11 estas la notoj deziritaj. Konsekvence tiu ĉi kodvorto signifas :

„Laŭ via letero datumita je la 4a de lasta monato, komercaĵoj kiujn mi mendis sub la notoj je tiuj

ĉi la, 3a, 4a, 6a, 8a, 9a kaj 11a venis sen la devenatesto, forsendu ĝin rapidege."

II. 160825949879

- 16 Laŭ via telegramo sendita je
08 la 8a de tiu ĉi monato
- 25 Pri la dua noto (kiu estas la Relo) mi male demiaflanke proponas kondiĉe je la rapidega respondo via ke mi postulu enŝipiĝon da 2 procentoj ;
- 94 Pri la 4a noto (kiu estas la Najlo) mi akceptas vian mendodemandon sed vi zorgu ke miaflanke ne estas mia komisienspezo ;
- 98 Pri la 7a noto (kiu estas la Milda Ŝtala Plato) mi ne povas akcepti nuntempe, sed penadas al vi doni la firman elproponon novan baldaŭ, kiam la oportuna komercado venos.
- 7 Ĉiuj havas la fortan prezstaton kaj miaj konkurantaroj aperadas tute libere kun siaj propraj prezoj.
- 9 Kontrola cifero en unuopo.

Konsekvence jen la traduko :

„Laŭ via telegramo sendita je la 8a de tiu ĉi monato, pri la dua noto (kiu estas la Relo) mi male demiaflanke proponas kondiĉe je la rapidega respondo via ke mi postulu enŝipiĝon malpli fruan je unu monato kaj plu plikariĝon da 2 procentoj ; pri la 4a noto (kiu estas la Najlo) mi akceptas vian mendodemandon, sed vi zorgu ke miaflanke ne estas mia komisienspezo ; pri la 7a noto (kiu estas la Milda Ŝtala Plato) mi ne povas akcepti nuntempe, sed penados al vi doni la firman elproponon novan baldaŭ, kiam la oportuna komercado venos. Ĉiuj havas fortan prezstaton kaj miaj kon-

kurantaroj aperadas tute libere kun siaj propraj prezoj."

Ŝajnus al la leganto, ke tiuj ĉi ne tre estas malsimplaj, sed efektive, oni ne povas traduki facile, kvankam kunmeti estas pluege malsimplege. Ju pli oni sinmetos en la spertan funkcion, des pli la interkomplikega maniero estus pli bona ol la malnova, ĉar, tiel oni subteni la sekreton povas kaj malmultigi la elspezon sur la telegramo, kies ekzemploj jen :

Po unu vorto, kiu devas esti ĝisdekkvina litero, se neselekta ; ĝisdeka, se sekreta ; ĝiskvina cifero, se sekretacifera, oni pagu :

Al plejparto de Eŭropo (krom Rusujo) ¥ 1.67, al Novjorko 2.16 ; al Argentino 2.30 ; Calcutta 1.40, Sanfrancisko 1.98 (1.40 senfadene) k.t.p., k.t.p.

*Originale verkita de
Jun'ici Ohta.*

FOIROJ

Uzantaj Esperanton

(エスペラントを使用し居る定期市)

- Barcelona (Hisp.): Feria de Muestras
Basel (Svis.): Schweizer Mustermessen
Breslau (Germ.): Breslauer Messe
Budapest (Hungar.): Orienta Foiro
Frankfurt a. M. (Germanujo.): Frankfurter Messe
Helsinki: Finnlanda Foiro
Leipzig (Germ.): Leipziger Mestermessen
Lyon (Franeujo.): Foir de Lyon
Padova (Italujo.): Fiera di Padova
Paris (Franc.): Universala Komerca Muzeo
Praha (Ĉeĥoslovakujo.): Specimenaj foiroj de Praha
Reichenberg (Ĉeĥosl.): Reichenberger Messe
Utrecht (Nederlando.): Nederlandsche Jaarbeurs te Utrecht
Frieste (Italujo.): Fiera Campionaria Internazionale.

LITERATURO

VIZITO AL GOKANOSO

— 2 —

Ni nur rapidis nenion jam rimarkante, nek aŭdante. Ĝis nun, mi, malspiritulo,¹ ankoraŭ ne sciis, kie nokti.² Mi demandis mian gvidanton, ĉe kiu mi trovos oportunan noktejon. Li respondis, ke mi povas noktopasigi laŭ mia bontrovo,³ aŭ⁴ en la lignofareja oficejo aŭ⁴ en la domo de S-ro Macuoka, estro de Hagi-vilaĝeto. Je duono de la sesa⁵ vespere, post laciga piedirado de 12 mejioj, mi atingis Hagi kvazaŭ hundo el muelilo.⁶

La bonkora gvidanto mia afable petis anstataŭ mi la mastron Macuoka. Tamen li jam havis tiajn gastojn, konatulojn, kaj ne facile konsentis. Mi mem do denove lin petis por la noktado en lia domo. Fine li akceptis min kaj aldonis,⁷ ke li laŭ mia forta insisto konsentas, sed ke li ne povas min bongastigi krom per mizera regalo.

Al li kaj la mastrino min senklupigante,⁸ mi sur kalkanoj kaŭrigis min apud fajrujo brulanta, kie jam estis du gastoj sidantaj. Ili devigis min preni kaj trinki du pokalegon da sakeo (rizalkoholaĵo). Post manĝado, trinkado kaj interparolado mi enlitiĝis, sed pro la troa lacigo kaj pro la maltrankvileco mi nur malmulte dormis.

(Daŭrigota)

Joŝifuĝi Oba, komandanto.

[五家莊遊記] 1 氣のきかぬこつたが
2 何處に宿ろうか 3 隨意に 4 (製材事務所に)でも(松岡氏宅に)でも 5 五時半に(第六時とは正五時より六時迄のことを云ふ) 6 水車場から出た犬の様に 7 云ひ加へた 8 すみませんと云ひ乍ら

エスペ란ツの善用

高橋先生の『エスペ란ツの悪用』
に就て(公開狀)

有りの儘の事を有りの儘に述べるのに何の不都合がありません。たとへそれが何に關した事であらうと事實を事實として報道し又は批判するのに何も非難すべき事はないと思ひます。自分の生れた國の國民の缺點弱點を押し隠して眞に『各國人と親密に交際をする』事が出来ませうか。

まして『威嚴を毀損』したり『品位を下げ』たりしたのではなくて始めから餘り有りもせぬ威嚴や低い品位を有るが儘に無い、低いとして述べたのを見られて何も顔の色を變へて悪用呼ばり賣國奴呼ばりをなさるにも及びますまい。あまり排外的鎖國的盲目的國粹主義ではありませんまいか。

一國民の短所とか缺點さかの公表はやがてその匡正の近道となり、人類進化(國民の進化が即ち)に役立つわけではありますまいか。従つて悪用されたのではなくて善用されたのではありますまいか。

小樽 萩原謙造

[記者曰] „Esperanto“ 十二月及一月號の『日本の文化』なる文は學會委員外務事務官藤澤法學士(在ヂエネヴ)の筆であると思ふ。十人十色、色々な見解、議論もありませうがさなきだに紙面狹小でいつも本誌の大切な普及研究の記事が割愛されつゝある現在、此に關する討論は此を以て一切御ことばりします。

TRA ESPERANTUJO

ENLANDA KRONIKO

(内地消息)

©TOKIO. S-ro Ujaku Akita gvidas Esp. kurson en la Lernejo Seikei-gakuen, Ikebukuro; la kurso ĉe Gjominkai sub lia gvido bone progresas. — En Tokia Dentista Kolegio, Kanda, komenciĝis Esp. kurso sub la gvidado de ardanta propagandisto, S-ro R. Hasegaŭa, studento de Tokia Imperia Universitato; lernas 50 studentoj de la Kolegio, inter kiuj Prof. Mizucu. Lastatempe lin anstataŭas S-ro K. Ossaka provizore, ĉar S-ro Hasegaŭa estas nun okupita pro ekzamenoj. — S-ro Kako Oba, ĉefredaktoro de ĉiutaga ĵurnalo Jomiuri ŝinbun, faris vojaĝon tra kelkaj nordaj urboj kaj aranĝis lekciojn, dum kiuj li parolis pri Esp. kaj unu nia Instituto ricevas multajn demandojn kaj aliĝojn el tiuj urboj. — En „Jomiuri Ŝinbun“ aperis artikolo pri Esp. kaj D-ro Zamenhof de S-ro Ossaka (en la daŭro de dutagaj eldonoj); en „Asahi Ŝinbun“ aperis rakonto pri nia Majstro de D-ro Ramstedt kun fotografo lia kaj de lia filino, kaj ankaŭ bonega artikolo pri Esp. kaj D-ro Zamenhof de Vicgrafo C. Miŝima (en la daŭro de tritagaj eldonoj).

©FUNAKAUA (Akita-ken), La kurso kun 34-5 personoj sub la gvido de fervorega samideano S-ro T. Takeŝima.

©FORMOSO. Nia kolego „Ver-

da Ombro“ jam de la marta numero aperas tipe presata ĉe nia presejo kaj S-ro Ossaka, redaktoro de nia revuo prenas sur sin la legadon de provpresaĵoj. Plnan bonan progreson al la gazeto kaj sinceran estimsaluton al la brava redaktoro S-ro Ŝ. Ren!

FIRMO SALE & FRAZER

La organa gazeto de la nomita firmo en Japanujo operigos rubrikon laŭ kiu la firmo akceptas korespondojn Esperantajn. La sukceson ni devas danki al S-ro N.K. Roscoe, nia agema samideano.

海外圖書新荷着

就中次の圖書は多數着荷

Fundamenta Krestomatio, de D-ro Zamenhof. 1.80 圓 (郵共)

Vivo de Zamenhof, de D-ro E. Privat. 1.60 圓 (郵共)

English-Esperanto Dictionary, de Rhodes. 2.50 圓 (郵 18 錢)

注文は 極東エスペラント書院

赤坂區青山北町五ノ十六

振替東京五五一五二番

駐外委員動靜

©瑞西駐在學會 宣傳部委員 藤澤親雄氏は下記へ轉居された

Rue de Villereuse 1, deuxième étage,
Genève, Svisujo.

©佛國駐在同成田重郎氏宛名は當分

Aux bons soins de L'Ambassade du Japon,
Paris.

海外短信

(Eksterlanda Kroniko)

◎獨乙教育界の覺醒は既報の通りだか Breslaŭ で 에스ペラントを小學校の隨意科として採用したるに千八百名、Chemnitz では約千名の兒童が授業を受け始めた。(Esp. Triumfonta 一月二十九日版より)。

◎プラハで此夏開かれる 第十三回 에스萬國大會に對し チェスロ國商務省は一萬クロネの補助金を下附した。(全上)

◎伊太利ミラン市では市長 Angelo Filipetti 博士の盡力で十乃至十二才の小學兒童二十五級に 에스語が課せられた。

尙ほ同市には 労働者七級、エスペラント會館直轄四級、ミラン市女子吏員協會一級、Cucolo Philologico に一級の講習會がある。

◎エスペラント案内者(通辯)國際會議が四月十日ケルン市で開かれる。ブリヴァー、ステツレル 兩博士、サンス夫人 其他知名の士が多數臨席の筈(全紙一月二十二日版)。

◎獨乙ドレスデンの警察官 エスペラント協會は同會及び パリーの 國際警察官エスペラント協會に入會する 様各地の警察官を勧誘を行つてゐる。(Esperanto 一月號より)。

◎何でも組織的好な獨乙では『同時日普及』を舉行。二月二十日教員に、同二十七日學生に、三月二十日嬌風會員に、同三十日唱歌團に、四月二十日 青年會に 五月二十日槐集好愛家に對し 全國一齊に立つて 宣傳を行ふと云ふのである。

◎雜誌 „La Marta“ (Haida, Behemujo) の主幹 Taubmann 氏が西比利亞チタ市(同地に長年捕虜生活をしてゐた)から歸國し再刊された。Kataluna Esperantisto も再刊された。

◎獨乙教育家 エスペラント會は 役員改選と共に大に活動、ザクセン國 文部省は 小學校に於ける 에스ペラント 授業狀況の 報告を作製 („Esp. Triumfonta“ 二月十三日版)。

◎„Germana Esperantisto“ 誌の最近號掲載の獨乙 에스聯合會に加入せる地方會は百四、„The British Esp.“ 掲載の 英國 에스協會加盟の地方會は百二十一ある。

中央本部

エスペラント學士院では 創立以來の 院長 D-ro E. Boirac 没後缺員であつた處 Prof. Th. Cart 氏が就任した。

此の機に エスペラント中央本部 Centra Oficejo Esperantista を御紹介する。同本部は世界エスペラントの 總本山とも 謂ふべきもので 佛國パリー 51, rue de Clichy に所在し、學士院、言語委員會、萬國大會常置委員、エスペラント會國際聯合より成つてゐる。言語委員會 Lingva Komitato は各國一流のエスペランチスト 百數十名より成る評議機關、更に其中から撰出された十四名が學士院 Akademio を組織し、エスペラントの最高管理の府たるのである。

萬國大會常置委員 Konstanta Komitato de la Kongresoj は佛國學士院會員セベル將軍が委員長で 毎年開かるゝ 萬國大會を開催地の地方大會委員と協力して 準備施行する機關である。

同本部の公報機關は „Oficiala Gazeto Esperantista“ で本年一月發行のものは七十餘頁、各分科の事業報告、昨年度萬國大會の公報等をのせてゐる。

JAPANA ESP-INSTITUTO

◎Novaj membroj (dum Marto)

高松政正(大阪) 石黒修治(名古屋) 黒澤道雄(北海道) 蓬尾二男(東京) 池田新治(大阪) 海津靜一(新潟柏崎) 蓮谷自然(京都三高) 長谷川尙(大阪高商) 外山たか(東京) 平出種作、太田郁朗(岡山) 山本一清(京都帝大) 執行助太郎、繁富晟(東京) 西畑常(名古屋) 山本龍政(山口縣岩國) 河田三治(東京帝大) 原拓郎(長野)

◎Kotizoj ricevitaj (dum marto)

[10.00] R. Vaughan, 何盛三、美澤進、
[5.00] 三枝治一郎、阪本榮、押田徳郎、佐々木佑 [1.00] 東宮豊達(三月分)
Specialaj Membropagoj: 51.00
[2.00] 吉澤、石黒、高松政、大谷磨、奥村雅、小田切、池田新、佐々城よしに、植竹、

澤潟、福田、木村又、海津、長谷川尙、外山、
周、高島學、工藤音、川上喜、執行、貴島、
河田三、原拓郎 [1.00] 山田金雄、鹽田、
貴島、蓬谷、竹内藤吉、山本龍政、

[0.90] 谷本誠、栗田、宮脇(一高)

[0.60] 久保田穰。 Ordinaraĵ membro-
pagoj: 55.30

©Monofero por Fundamenta Kapitalo:

150.00 中村精男

©Kvaronjara Kasraporto (Januaro 1—marto
31)

■ Enspezo ■

El la kaso 1920	365.060
Membropagoj ordinaraj...	230.100
„ subten. kaj helpant	147.000
Profito el venditaj libroj	68.240
Abonoj eksterlandaj	4.180
Alpago al poŝtkonta pago060
Monofero (S-ro Ossaka)...	10.000
				824.640

■ Elspozo ■

Presoj	218.000
Poŝt kaj sendkosto	50.580
Oficejaĵoj	25.190
Poŝtkontaj elspezoj...	3.420
Ekstraj elspezoj	22.000
Diversaĵoj	22.950
Repago al loka grupo	0.200
Kunsidoj	17.500
Salajroj (por 4 personoj)	70.000
Anstataŭ J. E. A.	15.300
Anstataŭ Formosa E. S. *	18.500
				463.640

Restas enkase 361.000

* Par la preso de „Verda Ombro“, pro-
vizore pagita al la presistoj anstataŭ F.E.S.

感謝の辭

昨年度二百圓を寄附せられた理學博士中
村精男氏より再び百五拾圓の御寄附あり、
前同様基本金に繰入れ横濱平沼銀行に預け
入れた。茲に深甚の謝意を表する。是で
本學會基本金は總計三百五十圓となつた。

研究欄

偉人の面影

Vivo de Zamenhof 抜粹註譯

(其の四)

Tial proponis la bopatro, ke la
edziĝo jam fariĝu en somero, kaj
antaŭe jam presiĝu je lia kosto la
libretoj pri mondlingvo.

それ故に舅君は提案されました、此の夏
にはもう結婚をすませ、そしてそれよりも
前に自分の出費で世界語の小冊子が印刷さ
れる様にさ。

„Mi estis tre ekscitita antaŭ tio
ĉi; mi sentis ke mi staras antaŭ
Rubikono, kaj ke de la tago, kiam
aperos mia breŝuro, mi jam ne
havos la eblon reiri;

Rubikono 羅馬本土と Cezaro の知事た
りし領土との境を流れし川の名。

Cezaro 若し配下の兵を率ゐて此河を
渡らんか、彼は既に羅馬の國賊と成
りしなり。依てリビコン河を渡るこ
は運を天に任せて困難な事を決行す
る意。

havi eblon ~i=povi ~i

[此一節は Z 博士の私書中より引用せる
所。依て Mi は Z 氏を示す]

『私は此(出版)の前に當り非常に興奮い
たしました、私はルビコンの岸の上に立つ
てゐる様に感じました。そして私の小冊子
が出るその日から歸るに歸られぬのだと云
ふ氣が致しました。』

mi sciis, kia sorto atendas kura-
ciston, kiu dependas de la publiko,
se ĉi tiu publiko vidas en li fanta-
ziulon, homon, kiu sin okupas je
flankaj aferoj;

de'pendi de~ ~に左右せらる

Ni vidas en li grandan homon = Li
havas ecojn de granda homo en si.

彼は偉人の素質を具へてゐる、彼を
見れば偉人なるこゝろかがわれる。

sin okupi je~ ~に従事す。

私はよく心得て居りました、公衆によつてやつておく醫師なるものを、若し此公衆が彼を目して空想家、よそ事に身を入れてゐる人を見るときには、どんな運命が待ち受けてゐるか云ふことは。

mi sentis, ke mi metas sur la karton tutan estontan trankvilecon kaj ekzistadon mian kaj de nia familio; sed mi ne povis forlasi la ideon, kiu eniris mian korpon kaj sangon, kaj ...mi transiris Rubikonon “

私は一枚のカルタ札に私と私の一家の未来の安危と生存を全部賭けしゐる様な氣がいたしました。然し私は私の體にも血にもしみこんである此の考を棄てることは出来ませんでした、そして... ルビコン河を渡つたのであります。

La 9. de aŭgusto Zamenhof edziĝis, kaj enloĝiĝis tre modestan ĉambrareton sur la strato Przejazd 9, en Varsovio. Tie kun edzino li komencis dissendadon de l'broŝuro al gazetoj kaj personoj ĉiulandaj. Ŝi skribis nomojn kaj adresojn, enpresigis anoncetojn en ĵurnaloj. Tiel pasis la monatoj de l'komenca kunvivado. Feliciaj, kiuj scias eternigi sian amon per tuja semo de komuna idealo.

八月九日にザメンホフは結婚しワルシャワのプルセヤズド街九のさゝやかな借屋に住ひを定めました。其處で夫人と共に各國の新聞や人々に小冊子の發送を始めました。夫人は名宛宿所を書き、新聞に小廣告を刷らせたりしました。かく同棲最初の數ヶ月は経つたのです。共通の理想の種子を

直ぐ下ろして互の愛を永却ならしめ得る者は幸福である。

Kiel estos akceptita la libro? Ĉu ĝi simple falos en silenton kaj forĝeson? Ĉu homoj blinde eĉ ne legos frukton de dekjara laborado? Minacis dubo malespera. En tiaj horoj ofte kuŝas en la manoj de virino, ĉu blovi kuraĝiĝon sur flameton fidan aŭ ĝin estingi per ploretoj de plenado bagatela. Granda ŝi estas, se ŝi gardas la flamon.

冊子の受けはどうでせう。唯默殺に葬られ去られるのでせうか。人々は十年苦心の結實を目をふさいで読みもせぬでせうか。絶望の疑惑が威嚇してゐる。此んな時には屢々確信の揺火に氣勢をそへるもつまらぬ恨み言の涙で火を消してしまふも婦人の手中にあるものである。若し火を守り得たならば偉なる者で其女はあるのだ。

質 疑 應 答

[問] (a) La Granda Vizaĝo el Ŝtono の p. 1; linio 5: Estis nur necese al ili suprenrigardi kaj, kvankam mult mejle malproksima, ĝi, kun ĝla trajtaro heligata de la sunbrilo, klare vidiĝis. の中の ĝia trajtaro は sia trajtaro とすべきではありませんか。

(b) 昨年本誌十二月 133 頁にも始めに Laŭ lia celo kaj espero la homaranoj ĉiam plimultiĝos... とあります。是も laŭ sia の方が正しくはありませんか。

[Riĉkampo 生]

[答] (a) 御説の通り sia の方が正しい。

(b) lia は此の文の前にあるべきザメンホフ博士の(目的及希望に従つて)の意ですから lia でよろしい。si の用法は且て Japana Esperantisto, No 3, 1916 に出したことがありますが無れ又講義しませう。

(b) Ekster (=krom) tio 其の外
 [比較] inter; el (外へ出る意)
 『(物)の内部に』は interne de...;
 『(物)の内(ナカ)に(在る)』は en

el a) [場所] (物) の中から (外へ出る);
 b) [選出] (數あるもの) の中で; c) [成分,
 材料] (何々) から (成立つてゐる), (何) で
 (出來てゐる)

(a) Li ekveturis el Jokohama. 横濱を
 出立した

El la koro mi vin gratulas. 心か
 らお祝ひ申し上げます

(b) El miaj fratoj Ernesto estas la plej
 juna. 兄弟のうちでは一番若い

(c) Unu jaro konsistas el dekdu
 monatoj. 一年は十二月より
 成る

Kesto (farita) el ligno. 木製の箱

[比較] Kesto farita de la patro 父の造つ
 た箱; kesto farita nur per segilo 鋸だけ(を
 使つ)て作った箱。

en a) [位置] (或場所) の内で, (或物の
 中) に (在る); b) [範圍] (其の範圍内)
で, (或事) では; c) [時間] (其時間内)
に, 中に; d) [狀態] (或狀態) に (在る),
で (居た)

目的格と共に用ひれば; e) (位置) (何)
の内へ (はいり込む); f) [狀態] (或る
 狀態) に (なる, 變ずる)

(a) En Japanujo; en Tokio; en la
 stacidomo; en la aero. 空中に
 En la vento 風に吹かれて
 Li venis en plena uniformo. 盛装
 を着てやつて來た

(b) Mi faros ĉion en mia povo. 私の
 出来る事なら何でもしませう
 La afero ne tiel iras en praktiko.
 實地ではそうは行かない
 Li parolas en franca lingvo. フラ
 ンス語で話します

Li estas lerta en ĉio. 何事にか
 けても上手だ

(c) En la lasta dimanĉo (=La lastan
 dimanĉon) ni ekskursis al N. 前
 の日曜日に N へ遠足に行つた
 Tio okazis en la jaro 1905. 千九百
 五年にあつた事だ

[比較] Ne bone prosperis la komerco
 dum 1905. 千九百五年(の一年間)はうまく
 行かなかつた; Ili laboradis tra la tuta
 jaro. まる一年ぶつ通しに働きつめた。
 dum と en とは屢々通用される tra は dum
 より意味強し。

Li ellernis Esperanton en kvin
 tagoj. 五日で習得した

Li lernis Esperanton dum kvin
 tagoj (=kvin tagojn). 五日間學
 んだ

(d) Li sidas en ŝuldoj ĝis super la
 oreloj. 借金で(につかつて)首
 も廻はらぬ

Ili vivas en harmonio. 琴瑟相和す
 La libro ne estas en nia provizo.

持ち合せ(在庫)なし

Li faris tion en kolero. 腹立ちま
 ぎれにそんな事をしたのだ

[比較] Li ekkriis kun kolero. 立腹の調
 子で叫んだ。en そう云ふ心理狀態に在て
 の意, kun はそう云ふ心理狀態を持つて, 帶
 びての意。

(e) En la mondon venis nova sento.
 世界の中へ新しき感興入り來れ
 り

Tio neniam venis en mian kapon.
 其な事は頭に浮ばなかつた

(f) Li falis en bankroton. 破産に陥た
 Ĝi venis en komunan uzadon. 一
 般に使用さるるに至つた

Li transformis sin en la figuron de
 virino. 女の姿に化けた

ĝis [場所, 限界, 時] (何々) まで

Mi akompanis ilin ĝis ilia domo.

Li ŝin amis ĝis freneziĝo. 其女を狂愛

した(狂氣するばかりに)

De mateno ĝis (又は al) vespero.

[注意] ĝis は接續詞としても用ひらる

inter (物と物) その間に

Inter A kaj B. A と B の間に

Ili malpaciĝis inter si. 内輪喧嘩

je 他に適當な前置詞が見當らぬ場合用ひる當らず觸らずの前置詞。

kontraŭ a) [位置] (こちらの物) と相對して, (眞向ひ)に對して よりかゝつて;
b) [對抗, 反對] (其れ) に反對して, に手向つて

(a) Lia domo staras kontraŭ nia. 僕の家に向ひにある

Li apogis sin kontraŭ la muro. 壁によりかゝつてゐた

(b) Ni batalis kontraŭ la malamikoj.
Li naĝis kontraŭ la fluo. 流に逆て

[比較] por; trans

krom [除外] (其れ) を除いて, (其れ)の外 (ホカ) にも

Venis ĉiuj krom li. 彼だけ來なかつた

Krom li venis multaj. 彼の外にも大勢

kun a) [共一] (何) と共に, (其) と一所に, (其) と (共); b) [所持] (物) を持つて, (人) と (共) して, (其な風) をして, (何) をし乍ら

(a) Ĉu vi ne tagmanĝos kun mi? 晝飯をつき合ひませんか

[比較] Ĉu vi ne tagmanĝos ĉe ni? 宅で御飯をあがつて行きませんか

Mi estas en intima amikeco kun li. 彼とは親しい間柄です

Mi tute konsentas kun vi. 全く御同感です

Mi trinkis teon kun kuko. 菓子を食べながらお茶を飲んだ

Mi ne scias, kio fariĝis kun li. 彼がど

なつたか私は知らぬ

(b) Li iris kun peza sako sur la dorso.

重い袋をしょつてゐた

Homo kun agla nazo = homo havanta aglan nazon. 鼻の尖つた人

Tien ĉi kun li! 彼をつれて來い

Kun akra krio (=Akre kriante) ŝi falis. キヤツと叫んで倒れた

laŭ (何) に従つて, (其) に據つて

Laŭ lia ordono. (彼の命令に依つて);

laŭ li. (彼の云ふ所によれば); laŭ via

bontrovo. (御隨意に); laŭ modelo.

(型通りに)

malgraŭ (何) にも關らず

Malgraŭ la mokoĵoj de la mondo li

kuraĝe eltenis. 世間の嘲笑もかまはず勇敢に辛勞した

Malgraŭ mia volo. そうするつもりではなかつたのに

[比較] kontraŭ mia volo (吾輩の意志に逆つて) は更に意味強し

per a) [有形の用具用材, 機關] (何) を用ひて, (何) で (何々する), (其) を以て;
b) [無形的手段, 媒介] (何) を以て, で (何する)

(a) Skribu per krajono (=krajone) 鉛筆で

Ni vidas per la okuloj. 目で見

Neaĉetebila per mono. 金で買へぬ

Kovrita per neĝo. 雪で被はれたる

(b) Li iris per grandaj paĝoj. 大跨で

Mi ĵuras per Dio. 神かけて誓ふ

Per bato de bastono. 棒で一打ち

打て

Eltrinki per unu tiro. 一息で飲干す

Mi amis ŝin per la tuta koro. 一心

に彼女を愛した

Ĝi pereis per si mem. ひそりでに

[比較] kun; de

[参考] peri 仲介す; senpera 直接の

EKSPORTO

ESPERANTA

ENTREPRENO

IMPORTO

INTERNACIA KOMERCA KORPORACIO

OSAKA — 4, MINAMIKYUHOJI IV, HIGASHIKU — JAPANUJO

TELEFONO: No. 3470 SEMBA

PERADO

ESPERANTO EN

KORESPONDADO

REPREZENTADO

美はしい北歐『萬湖の國』を紹介する立派な雑誌

ESPERATNA FINNLANDO

Riĉe ilustrata — Luksa monata gazeto — nur en Esperanto

Abonprezo jare 3.00 *Etoj*: — 購讀料年三圓

Tuj aboni ĉe

Orienta Librejo Esperanta aŭ Esperanta Oficejo Finnlanda

Vi pri l'lando Matensuna,
Pri l'popol' en tempo nuna
Kaj antikva volas koni?
Nu rapidu tuj aboni —

LA REVUON
VERDA UTOPIO

Monata — Ilustrata

Radaktata nur en Esperanto
Pri japanaj literaturo, artoj, moro,
socia vivo, k. t. p.

ABONO

Jare Y 3.00; duonjare Y 1.50
Helpabono jare almenaŭ Y 5.00
Redakcio kaj Adminstracio: —

5265, Uehonmaĉi VII,
Minamiku Osaka Japanujo.

海外雑誌取次

	圓
Esperanto { simpla abono	4.40
{ kun UEA membreco	5.20
Nur UEA membreco	2.20
Internacia Komerca Revuo	3.20
Franca Esperantisto (エス、佛語) ...	2.00
Germana Esperantisto (エス、獨語) ...	1.50
Esperanto-Praktiko (エス、獨語) ...	1.50
The British Esperantist (エス、英語) ...	2.20
Esperanto Triumfonta (senajna) 36	
號分	3.40

海外圖書輸入取次

Oni peti katalogon.

{ 御注文は總て前金のこゝろ、
{ 御照會には必ず返信料添附され度 }

Orienta Librejo Esperanta
Tokio, Aojama Poŝtoŝicejo Kesto No 1

極東エスペラント書院

東京青山郵便局私書函第一號
(振替口座東京五五一五二)

JAPANA
Esperanta Komerca
Korporacio

EKSPORTADO

KAJ

IMPORTADO

JOKOHAMA, JAMAŜITACÔ 70

日本エスぺラント貿易商會

輸出輸入商

横濱市山下町七十番

KORESPONDADO EKSKLUZIVE EN

ESPERANTO

Telegrafa Adreso: - Esperanto Jokohama

Telegrafaj Kodoj: - ABC Eldono 5-a, Bentley, Lieber, Western
Union kaj Privata.

大正十年四月二十日印刷
大正十年四月廿五日發行

定價一部金十七錢

東京市牛込區新小川町三の十四
發行所 日本エスぺラント學會
編輯兼發行者 小坂 狷二
東京市麴町區車町七
印刷人 (大道社) 岸山 芳太郎
一年分金貳圓(郵稅共)